

Формування історичного середовища населених пунктів: у профільному Комітеті відбувся круглий стіл

19.5.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

18 травня у Комітеті з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування відбувся круглий стіл на тему: «Цінна історична забудова як надбання українського народу, її важлива роль у формуванні історичного середовища населених пунктів».

Учасники заходу обговорили сучасний стан і проблемні питання формування історичного середовища населених пунктів та збереження цінної історичної забудови. Також на прикладі міст Одеси, Львова та Києва були представлені запропоновані підходи у цій сфері.

Окрему увагу учасники приділили пропозиціям до доопрацювання до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо збереження цінної історичної забудови в населених пунктах» (реєстр. №11481).

Учасники заходу визначили запропоновані проектом зміни «точкою старту» та важливим кроком для запровадження правових засад відродження комплексності історичного середовища. Також наголошувалося, що йдеться про розумне управління спадщиною України в контексті її майбутнього членства в ЄС.

Було наголошено, що поряд із пам'ятками, у тому числі об'єктами всесвітньої спадщини, важливим є також визначення тієї забудови, яка своїм історичним виглядом та об'ємно-просторовою структурою створює цілісний простір, в якому органічно співіснують як самі пам'ятки, так і цінні історичні споруди, що не мають офіційного статусу.

Серед проблемних питань учасники заходу окреслили наявність випадків втрати історичного середовища через знесення, перебудову під виглядом реконструкції або руйнування будівель значної та рядової історичної забудови, які безпосередньо забезпечують формування певної історичної цінності вулиць та кварталів населеного пункту.

Голова підкомітету з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах територій забудови Ганна Бондар представила загальний огляд концептуальних ідей законопроекту з реєстр. №11481, а також внесених до нього пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи.

Ключовими пропозиціями проекту є:

вдосконалення поняття «традиційний характер середовища», «цінна історична забудова», «значні та рядові історичні будівлі», «порядок використання цінної історичної забудови»;

уточнення ознак цінної історичної забудови;

визначення повноважень органів місцевого самоврядування по затвердженню переліку та порядку використання цінної історичної забудови;

регламентування процедурних аспектів проведення громадського обговорення та фахового обговорення переліку і порядку використання цінної історичної забудови;

визначення повноважень органів охорони культурної спадщини на обласному та місцевому рівнях у питаннях підготовки переліку і порядку використання цінної історичної забудови;

встановлення механізмів розроблення переліку цінної історичної забудови, порядку її використання та фінансування цих робіт;

визначення принципів експлуатації, утримання та використання, капітального ремонту і реконструкції об'єктів цінної історичної забудови.

Учасники заходу дійшли згоди, що ухвалення законопроекту сприятиме сталому розвитку громад, дозволить зберегти привабливість населених пунктів та існуючий характер забудови як з архітектурної, так і з історичної точки зору, сприятиме відновленню таких будівель та покращенню їх експлуатаційних характеристик.

Участь у круглому столі взяли народні депутати України, представники центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, архітектори, реставратори, представники громадянського суспільства.

Захід відбувся у співпраці з Міністерством культури України, Міністерством розвитку громад та територій України, Національною спілкою архітекторів України.

Відеозапис круглого столу доступний за

посиланням: <https://www.youtube.com/live/PZfQGAATBvA?si=NZq89YHFeKfhgvfz>

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/272971.html